

نخل ایران

انجمن ملی خرمای ایران

www.naid.ir

شماره چهارم - خرداد ۱۴۰۰

انجمن ملی خرمای ایران

نشانی: میدان هفت تیر، مفتح جنوبی، کوچه افشار،

پلاک ۸، واحد ۷

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۸۱۳۴۱

فکس: ۰۲۱-۸۸۳۸۱۳۴۰

ایمیل: info@naid.ir

وبسایت: www.naid.ir

اینستاگرام: naid.ir

NATIONAL ASSOCIATION
OF IRANIAN DATES

در این شماره می خوانید

دکتر حسین سلاح ورزی نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران (پیش بینی ناپذیر تر شدن اقتصاد ایران)

مهدی ایرانی کرمانی (پژوهشگر)

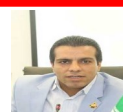
محسن رشید فرخی (اقتصاد انتخاباتی)

علی محمد صمیمی (انجمن ملی خرمای ایران و آینده)

دکتر مقصداد تکللو زاده (رویکرد توسعه خوشه های صنعتی)

مصاحبه با آقای سید احمد مبلغ (نخلدار دشتستان، استان بوشهر، منطقه درودگاه)

دکتر عزیز تراهی (معرفی خرمای مجول)

رضا قاسمی پور (بوم گردی)

علی محمد صمیمی (خرما یک میوه یا یک ماده اولیه)

مهتاب جهانگیری (روز جهانی ایمنی غذا با شعار: غذای ایمن، داشتن فردایی سالم)

نگار کربلایی (تجربیات یک تازه کار)

ابوزید آباد، کویر اسرار آمیز منطقه مرکزی

(کشاورزی ارگانیک راهی به سوی کشاورزی پایدار)

راحیل کیانی (رنگ کردن برگ نخل)

دومین دوره مسابقه عکاسی انجمن ملی خرمای ایران

زهرا علیدادی (طرز تهیه رنگینک)

مدیر مسئول: محسن رشید فرخی

سردبیر: مهدی ایرانی کرمانی

طراح و صفحه آرا: نگار کربلایی

همکاران این شماره:

دکتر حسین سلاح ورزی، علی محمد صمیمی،

دکتر مقداد تکلوزاده، سید احمد مبلغ،

دکتر عزیز تراهی، رضا قاسمی پور،

مهتاب جهانگیری، راحیل کیانی و زهرا علیدادی

صادر کننده برتر در سالهای ۹۷ و ۹۸

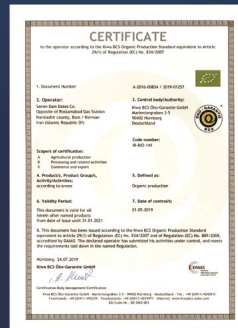
صادرات به ۱۲ کشور از پنج قاره

مجتمع شماره ۱: واقع در نرماشیر با ظرفیت سالیانه ۷۰۰۰ تن بسته‌بندی و ۳۵۰۰ تن سردخانه خرما

مجتمع شماره ۲: واقع در منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید با ظرفیت سالیانه ۵۰۰۰ تن بسته‌بندی و ۱۵۰۰ تن سردخانه خرما

گواهینامه
محصولات حلال

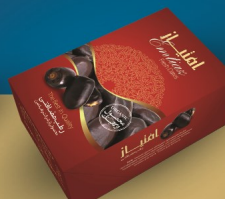
گواهی محصولات ارگانیک
از اتحادیه اروپا

گواهینامه
ISO22000:2018

کارآفرین برتر استان کرمان
در سال ۱۳۹۹

www.samindates.com
+983444270975

RTM

شرکت کشتیرانی راهیان تجارت مارین
Rahian Tejarat Marine Shipping Co.

دارای نمایندگی از شش خط کشتیرانی معتبر با در اختیار داشتن کانتینر های خشک و یخچالی با قابلیت سرویس دهی منظم از بندر عباس به بنادر حوزه خلیج فارس، شبه قاره هند، خاورمیانه، خاور دور و اروپا و بالعکس با امکانات کراس استافینگ (Cross Stuffing) در مالزی، هند و امارات
آدرس: تهران، بلوار آفریقا، بالاتر از پل میرداماد، کوچه تابان غربی، پلاک ۶۲، طبقه اول، واحد ۲
تلفکس: +۹۸ ۲۱ ۸۷۷۰۰۲۶۹ وبسایت: www.rtmarine.ir ایمیل: info@rtmarine.co

بازرسی محصولات سالم با آسکو

- بازرسی و صدور گواهی فرآیند تولید محصولات ارگانیک
- بازرسی کمی، کیفی و نمونه برداری محصولات کشاورزی
- ممیزی صحت‌گذاری منابع تولیدی خارج از کشور تحت نظارت سازمان غذا و دارو
- برگزاری دوره‌های آموزشی طبق استانداردهای ملی و بین‌المللی محصولات کشاورزی

نماینده انحصاری شرکت CERES آلمان،
بازرسی و صدور گواهی ارگانیک

تهران، خیابان شهید فیاضی (فرشته)، خیابان بیدار، کوچه گردغربی، پلاک ۴، طبقه ۱
تلفن: ۰۲۱ ۲۸ ۱۱۱۱ ۲۴

www.ceres-cert.ir
ceresiran

فرآورده های خرمایی

ایوان
eyvan

خرمای مغزدار شکلاتی

Chocolate Covered
Stuffed Dates

100% Natural
Dates Productions
Full Energy

دفتر فروش: ۰۲۱-۸۸۳۲۹۸۰۶
www.eyvan-co.com
eyvan.al@gmail.com
eyvan.date

PREMIUM GRADE
No Preservatives

بسته‌بندی، کلید موفقیت در افزایش صادرات خرمای

با قابلیت چاپ اختصاصی روی درب و بدنه ظرف

برخی از محصولات طب پلاستیک

آدرس: تهران - خیابان پاسداران - نگارستان سوم - پلاک ۱۹
تلفن: ۰۲۱-۲۲۸۸۳۶۱۸ سرپرست فروش سازمانی: ۰۹۱۲۹۵۸۴۳۰۵

www.tebplastic.com

پارسان

P A R S U N

دستچینی از بهترین خرمای ایران

PRODUCER, PACKER AND EXPORTER OF ALL TYPES OF
FRESH & DRY DATES

 parsunday **021 - 88341552**

WWW.PARSUNDAY.COM

WWW.PARSUNDAY.IR

پنگ پوش دو سر گره با چشمه های ریز

درخت نخل از مقاوم ترین گونه های گیاهی در اقلیم گرم و خشک ایران بوده است که محصول بسیار ارزشمندی دارد، با این وجود محصول درخت نخل همواره نیاز به محافظت در برابر گرد و خاک از جمله پرندگان، زنبورها و ریزش محصول پس از رسیدن دارد. برای انجام این امر مهم روش های مختلفی در طول دوران به کار گرفته شده است.

پس از سال ها تجربه در کشورهای منطقه خاورمیانه به صرفه ترین روش، استفاده از توری های چند بار مصرف پلاستیکی انتخاب شده است که با استفاده از این کیسه اهدافی از جمله جلوگیری از ریزش خرما و کاهش ضایعات به آسانی و با کمترین هزینه قابل دستیابی است. این محصول به راحتی روی پنگ (خوشه خرما) نصب و استفاده شده و به آسانی نیز قابل جمع آوری و قابلیت استفاده برای چندین سال را دارد و به باغداران این امکان را می دهد که به راحتی محصول رسیده و جدا شده از پنگ در کیسه را با سطح کیفی و بهداشتی به مراتب بالاتری جمع آوری کنند.

این کیسه های به ظاهر ساده، که هر دو سر آن باز و قابل گره می باشد برای پوشش پنگ استفاده می شود و در سال های اخیر رواج فراوانی یافته است و یکی از دلایل بدست آمدن محصول خرما با کیفیت بالاتری در کشورهای همسایه شده است. امید است در کشور ما نیز با رواج این روش، حفاظت از محصول بین باغداران محصول خرما با کیفیت بالاتری برای صادرات و مصرف داخلی تولید شود. بازرگانی بهزادی فعال در زمینه واردات جنوب کشور آماده همکاری با باغداران و کشاورزان عزیز جهت تامین این کالا است.

بازرگانی بهزادی

۰۹۱۷۳۸۱ ۳۴ ۳۸

۰۹۱۷۹۸۱ ۹۱ ۴۱

پیش بینی ناپذیر تر شدن اقتصاد ایران

دکتر حسین سلاح ورزی: نایب رئیس اتاق بازرگانی

منابع بانکی برای تخصیص منابع به تولید خواهد بود. نمی‌توان تصور کرد دولت اصولگرایان حتی از منابع صندوق توسعه نیز به بخش تولید کمک کنند. شاید برخی از فعالیت‌های صنعتی در کوتاه مدت رونق بگیرند حالا اگر فرض را بر این بگذاریم که رژیم تحریم‌ها در نیمه دوم سال برداشته خواهد شد و چشم انداز سیاست خارجی به سوی تنش زدایی واقعی و عملی پیش می‌رود می‌توان انتظار داشت بازار ارز و تحولات سرمایه‌گذاری با رونق تقاضا مواجه باشند. در صورتی که دولت سیزدهم در مسیر حذف تحریم‌ها برخی گام‌های منعطف را بردارد داستان متفاوت خواهد شد. در شرایط تازه باید دید که آیا بخش خصوصی نزد دولت تازه از جایگاه بالاتر و مناسب‌تری برخوردار خواهد شد و راه برای افزایش انگیزه فعالیت‌ها هموار می‌شود یا نه. خلاصه این نوشته این است: اقتصاد ایران سه فصل پیش بینی ناپذیری در سیاست‌های اقتصادی را پیش رو دارد.

یا با فرض بهتر شدن فضای سیاست خارجی دلار را برای مدت کوتاهی به زیر بیست هزار تومان برساند. البته با توجه به تغییر رئیس بانک مرکزی و درجه بالای محافظه‌کاری رئیس جدید این نهاد اصلی ارزی، احتمال اتخاذ تصمیم و سیاست ارزی تازه ای اتخاذ نخواهد شد مگر اینکه اتفاق خارج از عادت رخ دهد. دولت بعدی هم که بر سر کار بیاید تا وزیران و رؤسای نهادهای اصلی را انتخاب کند و به ویژه اگر در سیاست خارجی تحولی اساسی رخ ندهد وضعیت سیاست ارزی دست کم تا پایان سال تغییر جدی نخواهد کرد. جدای از این دولت بعدی که بر سرکار آید ارزیابی از رفتار احتمالی دولت در دستور کار شهروندان و کارفرمایان و نیز کشورهای دیگر در دستور کار قرار می‌گیرد و ابعاد پیش بینی ناپذیری بیشتر خواهد شد. در این صورت باید دید سیاست‌های مالی و ارزی و بودجه‌ای و نیز رویکرد دولت تازه به بازارها چه خواهد بود. شاید سیاست‌های تجاری با توجه به اینکه دولت تازه احتمالاً از جناح سیاسی اصولگرایان است در حوزه واردات با سختگیری بیشتری روبه‌رو شود. سیاست‌های تولیدی نیز با توجه به تغییرات رویکردی دولت شاهد جوانه زدن سیاست‌های حمایتی بیشتر و فشار بر

پیش بینی ناپذیر بودن روند دگرگونی‌ها در اقتصاد به ویژه در سیاستگذاری اقتصادی شامل سیاست‌های ارزی، سیاست‌های مالی و سیاست‌های تجاری از ویژگی‌های نهادینه شده ایران شده است. بنابر تجربه سه سال تازه سپری شده که دامنه و ژرفای تحریم اقتصادی گسترده و عمیق شد، این ویژگی نمود بیشتری پیدا کرد. به این ترتیب و با توجه به ابهام در توافق بر سر پرونده هسته‌ای و برجام گمانه‌زنی درباره اقتصاد ایران را دشوار کرده است. علاوه بر این از پاییز امسال دولتی تازه ولایت با راهبرد و رویکردی تازه و مدیرانی نو در ایران اختیارات و امکانات دولت را در اختیار می‌گیرند. بنابر این پیش بینی ناپذیری بیشتر عملکرد اقتصادی در سطوح گوناگون از جمله سطح کلان اقتصاد قابل اعتنا و محتمل‌ترین اتفاق است. با این همه می‌توان گفت تا پایان کار این دولت به دلایل گوناگون نمی‌توان انتظار داشت تحول بنیادین در سیاست‌های ارزی، سیاست‌های تجاری و سیاست‌های مالی و بانکی رخ دهد. در این صورت و با فرض ادامه وضعیت فعلی می‌توان پیش بینی کرد بازار ارز با تحول خاصی مواجه نمی‌شود. شاید دولت فعلی به ویژه رئیس‌جمهور همه نیروی خود را به کار گیرد تا نرخ دلار را در همین دامنه ۲۱ تا ۲۴ هزار تومان نگه دارد و

مهدی ایرانی کرمانی

پژوهشگر

بدلیل وضعیت خطیری که کاهش استثنایی نزولات آسمانی پیش آورده است، گفت وگو درباره مسئولیت اجتماعی و اخلاق در تجارت را به حالت تعلیق در آورده و هشدار می دهد. اینکه آیا در اثر نظام غلط حکم رانی آب یا حرص و آز بهره برداران از منابع زیر زمینی یا دخالت طبیعت یا سوء مدیریت یا جدی نگرفتن بحران های متوالی و مکرر آب در حدی که به برشکستگی بیلان آب انجامیده یا نه کار نداریم. آنچه اجالتاً مهم است این است که سال بارانی ای که در آن هستیم بدترین سال در ۴۰ الی ۵۰ سال اخیر بوده است و کمترین میزان بارندگی را داشته ایم بی توجه به واقعیت ها و بیلان آب سفره های زیر زمینی در سال های گذشته برداشت آب از میزان تغذیه ی سالانه آبخانه ها بیشتر و بیشتر شد و به کاهش منابع آب زیر زمینی و کاهش آبدهی و نهایتاً خشک شدن بسیاری از چاه ها و نابودی ده ها هزار هکتار باغ انجامیده است. رسانه ها ممکن است در این که به ما بگویند چگونه فکر کنیم موفق نباشند اما آن ها در گفتن اینکه درباره چه چیزی فکر کنیم بسیار موفق هستند، حال این رسانه به خوانندگانش عرض می کند کس نخورد پشت من جز ناخن انگشت من. در انتظار نظام حکمرانی معیوب آب نمائید. روند ازدیاد یا کاهش نزولات آسمانی در دست ما نیست سوء مدیریت در سازمان های مرتبط با

بهره برداری از منابع زیر زمینی آب به زودی حل نخواهد شد. یک جمله معترضه را هم در این جا بیفزایم که بحران آب محدود به کشاورزی، بزرگترین بهره بردار و مصرف کننده منابع زیر زمینی آب نیست. سال روبرو با تأمین آب شرب شهری هم مشکلات عظیم و تنش های عظیم تر اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خواهیم داشت. به هر حال می ماند مهار حرص و آز خودمان و برنامه ریزی دقیق علمی و خردمندانه برای استفاده از قطره قطره آبی که در اختیار داریم هیچکس بداد باغداران، نخل داران، پسته کاران و زراعت کاران نخواهد رسید الا خود بهره برداران. متأسفانه درآمد های نفتی در یک صد سال گذشته دستگاه های عریض و طویل دولتی و دولتی شدن بیش از ۸۰ درصد اقتصاد کشور و این واقعیت که دولت ها در طول تاریخ این کشور همواره در رأس هرم قدرت بوده اند ما ایرانی ها را بد عادت کرده اند و عادت کرده ایم چاره درد را و حل مشکلاتمان را همیشه و همیشه از دولت ها بخواهیم در صورتی که واقع آن است با چرخ مکن حواله کن در ره عقل چرخ هست و هزار بار بی چاره تر است.

اقتصاد انتخاباتی

محسن رشید فرخی ؛ رئیس انجمن ملی خرمای ایران

و انسجام و آموزش قبل از هر تصمیم احتیاج به یک باز نگری سریع دارند تا این امر مهم آهسته و پیوسته و با درایت صورت گیرد چون تجربه گذر از اقتصاد مافیایی دولتی و سیاسی به اقتصاد مافیایی خطرناک دیگری در خیلی از کشورها پیش روی ماست. پس شاید بتوان نتیجه گرفت که شاید هنوز فرصت برای خوراندن نوشدارو برای این اقتصاد در اغماء وجود دارد و نوشداروی این بیمار در حال اغماء کسب اعتماد عمومی به هر طریق و ایجاد تشکلهای قوی اقتصادی و مردمی است.

اصلی اقتصادی به انتخابات آن کشورهاست و حتی ارزش پول ملی آن ها بستگی به انتخابات و نتیجه آن دارد. این نوع اقتصاد که توسط سیاسیون و جناح ها و گروه های وابسته به آن ها و غالباً جناح پیروز انتخاباتی اداره می شود به لحاظ جابجایی ها قدرت در انتخابات و اعمال سلیقه گروه غالب هیچ گاه ثبات قوانین اقتصادی نداشته و قانون مدونی در این باب ندارد و به همین لحاظ از اعتماد عمومی سرمایه گذاری داخلی و خارجی برخوردار نیست. در این نوع اقتصاد مصلحت های سیاسی تعیین کننده مسیر اقتصاد آن کشور است و نقشه راه بی مفهوم بوده و دیدگاه ها غیر متخصصانه و کوتاه مدت حاکم بوده و در آن رانت و فساد بیداد می کند. اگر متصور شویم که کشور گرفتار این نوع آفت اقتصادی گردیده شاید تنها نسخه هر چند دیر هنگام آزاد سازی اقتصاد از چمبره سیاست و دولت است اما این مسئله هم خود تیغه دو لبه خطرناکی است که درایت زیادی می طلبد. از آنجائیکه اقتصاد دهه ها توسط دولت و سیاسیون اداره گردیده تشکلهای اقتصادی و خصوصی ما دچار مشکل گردیده و چه از لحاظ تعداد

شاید قرار باشد در بحث اقتصاد نوع نو ظهوری از اقتصاد که اقتصاد انتخاباتی نام دارد تعریف گردد. مراد از این اقتصاد که توسط سیاسیون یا تشکلهای وابسته به آن ها اداره می گردد استفاده ابزاری از کلمه اقتصاد در انتخابات یا همه پرسی ها یا رأی گیری های است. نکته قابل تأمل در این نوع اقتصادها وضعیت اسفبار اقتصاد آن جامعه ها حتی در حد عدم توان تأمین حداقلی معیشتی است. در این جوامع سیاسیون داوطلب قدرت به مخاطبین خود که مردم در گیر معیشت و روزمرگی هستند بدون توجه به اوضاع موجود اقتصادی کشور آنچنان وعده هایی متوهمانه ای می دهند که هر شنونده عاقلی حق دارد که در صداقت گفتار آن ها شک کند. جامعه ای که گردانندگان اجرایی آن با وعده پول و مسکن و ماشین و سفرهای تفریحی به مردم، انتخاب شوند بدون تردید در معضل عدم شایسته سالاری گرفتار شده و در سراسیمگی نابودی اقتصاد قرار گرفته اند. از دیگر مشخصات اقتصاد انتخاباتی وابستگی پارامترهای

انجمن ملی خرمای ایران و آینده

علی محمد صمیمی

عضو هیات مدیره انجمن خرمای بوشهر و انجمن ملی خرمای ایران

تکالیف سنگینی بر دوش این انجمن می‌باشد که فراتر از یک تشکل کوچک و محدود است، گستردگی حوزه جغرافیایی، وسیع بودن برنامه کاری و تنوع مطالبات که در ابرچالش‌های اشتغال، محیط زیست و بحران آب محاط شده است، برنامه پیش رو را وزین تر و اصحاب آن را تواناتر، متخصص تر و دلسوزتر می‌بیند.

مسئلاً قطاری به این همینه با باری چنین سنگین، لکوموتیوی قدرتمند با ساز و کارهای مناسب نیاز دارد تا مسیرهای نارفته را سلامت طی نماید. عملیه جات چنین قطاری باید امروزه با وسواسی دقیق شناسایی و تقویت گردد تا در مسیر آینده انجمن خللی رخ ندهد.

بنابراین انجمن از همین حالا با توجه به بازوان استانی خود، می‌تواند عناصر توانا، دلسوز و شیفته کار تشکلی را دعوت به همکاری نماید و ضمن آشنا نمودن آنان با رسم و رسوم انجمن داری و با تکیه بر دانش‌های نوین روز، در قالب مشاوران در وحله اول و سپس مدیران آینده به نقش آفرینی گمارد. این مطلوب حاصل نمی‌شود جز اینکه از بین نیروهای درون انجمنی کل کشور جذب عناصر اصیل فعالین خرما برای آینده انجمن اقدام گردد.

مرحله تثبیت انجمن ملی خرمای ایران بعنوان ساختار اصلی صنعت خرمای کشور در دوره‌های بعدی در سطح ملی گسترش یافت و انجمن خود را بعنوان فرا گسترده ترین ساختار تشکلی، نشان خود را در همه جوانب تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی ملی حک نمود، این با اقداماتی چون برپایی نمایشگاه‌ها، جشنواره و همایش‌ها، حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، برقراری کلاس‌های آموزشی و حضور در مجامع رسمی همراه بود که سبب جلب نظر فعالین خرما به طرف انجمن و توقع روز افزون آنان گردید. انجمن ملی با اتکا به انجمن‌های استانی خود سعی دارد که اهداف برگرفته از اساسنامه را به بهترین شکل ممکن حاصل نماید و تعامل تسامحه‌گرایانه مدیریت در این دوره اخیر گواهی برنیت سازندگی و توانمند سازی انجمن می‌باشد. اما این گذشته و امروز انجمن است، بر دلسوزان پیشرو اولیه انجمن ملی و انجمن استان‌ها وظیفه‌ای سنگین تکلیف است. اگر امروز انجمن ملی خرمای ایران و تبعاً بازوان استانی آن برای فردای بهتر نقشه راهی تنظیم نکنند، تمام دستاوردهای گذشته بعلت ناپیدایی هدف درجاده‌های آینده از بین خواهد رفت.

صنعت خرمای ایران را اگر مجموعه‌ای از کشاورزان، واحدهای نگهداری، بسته‌بندی، فراوری و تبدیلی، بازار داخلی و خارجی و نهایتاً مصرف‌کننده نهایی در نظر بگیریم، خواهیم دید که این زنجیره وسیع ملی در مناطقی خاص و پهناور گسترده شده، که نیازمند به یک تشکل جامع صنفی و پر قدرت دارد. این تشکل در سال‌های اخیر مزین به نام انجمن ملی خرمای ایران، گام‌های اولیه سازنده‌ای را برای ساختاری توانمند پایه‌گذاری کرده است، که در روزهای آغازین به اجبار با دست‌سازه‌های معیوب مدعی رهبری این صنعت به چالشی سرنوشت‌ساز برای اثبات حقانیت خویش استوار قدم برداشت.

رویکرد توسعه خوشه های صنعتی و نقش آن در توسعه اقتصادی و اجتماعی خرمای کشور

دکتر مقصداد تکلوزاده

دبیر کل انجمن ملی خرمای ایران

بیش از دو دهه است که توسعه صنعتی مبتنی بر خوشه ها، بعنوان یک استراتژی نوین مورد توجه برنامه ریزان و سیاستگذاران در کشورهای صنعتی و در حال توسعه می باشد. سازمان های بین المللی همچون UNIDO, ILO و بانک جهانی نیز طرح های متعددی را از طریق توسعه خوشه های کسب و کار در کشورهای مختلف اجرا و حمایت کرده اند.

سال های اخیر در اکثر کشورهای جهان، صنایع کوچک و متوسط از جنبه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، تولید صنعتی و ارائه خدمات در حال نقش آفرینی هستند. همچنین در کشورهای در حال توسعه، صنایع کوچک و متوسط عامل راهبردی برای توسعه اقتصادی، اشتغال زایی و رقابت پذیری صنایع می باشند. این در حالی است که در کشور ما با وجودی که بیش از ۷۰ درصد واحدهای تولیدی در گروه صنایع کوچک و متوسط قرار می گیرند دلیل نداشتن استراتژی توسعه مبتنی بر ساختارهای موجود صنعتی و رها کردن واحدهای کوچک تولیدی به حال خود باعث شده که این بنگاه ها نتوانند سهم قابل توجهی در تولید ناخالص ملی و ایجاد ارزش افزوده داشته باشند و نیز از کمبود های شدیدی در رنج باشند که در زیر به برخی از آن ها اشاره می شود:

- فقدان مقیاس های لازم از جنبه های مختلف سرمایه، تولید و بازار
- فقدان محیط های مناسب رشد کسب و کار از جنبه های مختلف حقوقی، قانونی و...
- فقدان زیر ساخت های نرم افزاری و تشکیلاتی
- تولید با فناوری های کهنه و عدم دسترسی به تکنولوژی های نوین
- فقدان ارتباط منسجم با شبکه های بانکی و مالی کشور
- عدم وجود شبکه های همکاری میان بنگاهی
- عدم شناخت از بازارهای هدف

خوشه کسب و کار به مجاورت جغرافیایی گروهی از شرکت های دارای پیوندهای متقابل، نهادها و مؤسسات مرتبط با آن ها اطلاق می گردد که در زمینه ای خاص به دلیل وجود اشتراکات در بین آن ها و در جهت تکمیل فعالیت های یکدیگر با هم به فعالیت پرداخته و ارتباط برقرار می کنند. بطور تجربی خوشه بندی می تواند به طور قانونی برای یک دامنه بسیار وسیع و متنوعی از صنایع در جهان بکار برده شود.

خوشه ها یا تمرکز جغرافیای شرکت ها و واحدهای فرعی درگیر در همان منطقه می تواند منافع مختلفی را برای شرکت های کوچک از صرفه جویی اقتصادی تا منافع اقدام مشترک ایجاد نماید. مدل خوشه بر بهم پیوستگی داخلی تأکید می کند که بدینوسیله ماحصل خوشه به وسیله همکاری شرکت های محلی، انجمن های محلی و سرمایه اجتماعی محلی افزایش می یابد.

امروزه رشد و توسعه فرصت های شغلی از طریق گسترش خوشه های کسب و کار، نقش محوری و بارزی در سیاست های اقتصادی برای کاهش نرخ بیکاری در مناطق مختلف ایفا می نماید و یکی از راهکارهایی که در بعضی کشورهای دنیا برای توسعه فرصت های شغلی چه در مناطق شهری و چه در مناطق روستایی در سال های اخیر اتخاذ شده است حمایت از توسعه خوشه های کسب و کار می باشد. خوشه های صنعتی در بخش صنایع و خوشه های کسب و کار در بخش های مختلف اقتصادی، با مزیت هایی که دارند علاوه بر افزایش ارزش افزوده برای یک منطقه، منجر به افزایش فرصت های شغلی می شود.

خوشه ای شدن کسب و کارهای کوچک راهکاری برای توسعه اشتغال، کارآفرینی و تحقق اقتصاد مقاومتی است. اخیراً موضوع توسعه اشتغال و کسب و کار مورد توجه بسیاری از نهادها و دستگاه های در کشورهای مختلف قرار گرفته است و هر یک از این نهادها طی یک مدل مشخص اقدام به ارائه خدمات و مداخلات توسعه ای می نمایند.

با توجه به تغییر مستمر محیط متلاطم کسب و کارهای امروزی، بسیاری از منابع علمی مرتبط با مدیریت استراتژیک و توسعه کسب و کار، بر دست یابی به مزیت رقابتی پایدار تأکید دارند، هم راستا شدن با تغییرات فناوری و قواعد و مقررات بازار به منظور بقا الزامی است و شرکت هایی قادر به پایداری و توسعه هستند که بتوانند با توجه به ارزیابی مداوم نیازهای بازار و ضرورت های فناوری، مدل کسب و کار مناسب تری نسبت به رقبا انتخاب کنند، از آنجایی که در خوشه های کسب و کار عمدتاً بنگاه های خرد و کوچک ایفای نقش می کنند و این بنگاه ها به تنهایی توان رقابت و توسعه در بعد کلان ندارند، توجه به مدل های اقتصاد منطقه ای همچون مدل خوشه کسب و کاری اهمیت ویژه ای می یابد تا از طریق آن بتوان توسعه متوازن یک منطقه را تحقق بخشید.

امروزه بر خلاف گذشته که اکثر رویکردها تمرکز بیشتری بر اقتصاد کلان داشته اند، کسب و کار خرد، احساس مسئولیت نسبت به افزایش قابلیت رقابت واحدهای کوچک و متوسط، بهبود ارتباطات شبکه ای، تأکید بر حمایت های غیرمستقیم در مقابل پرداخت یارانه، ترکیب رقابت و همکاری به منظور تقویت یادگیری و نوآوری ارتقای سطح همکاری واحدهای کوچک و بزرگ و تقویت مثلث همکاری خوشه ها، دولت و دانشگاه مورد تأکید و توجه بیشتری قرار می گیرد.

چگونگی روند شکل گیری خوشه کسب و کار

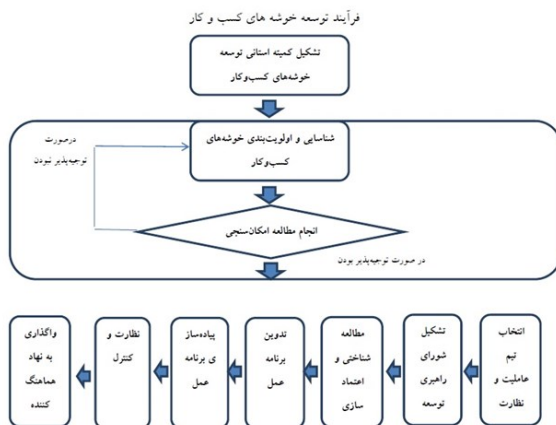
اهمیت توسعه خوشه ای برای سیاستگذاران:

اگر چه دولت، مسئول مستقیم توزیع منابع توسعه در درون خوشه ها نیست، اما توسعه خوشه های کسب و کار به دلایل متعددی برای سیاست گذاران اهمیت دارد، از جمله اینکه:

خوشه های کسب و کار می توانند موتور محرکه اقتصاد ملی و منطقه ای باشند. چرا که در نتیجه توسعه خوشه ها، بنگاه های درون خوشه با بازدهی بیشتر و استفاده تخصصی تر از امکانات و اولویت های موجود کار می کنند و بازه زمانی واکنش آن ها نسبت به بازار کمتر از حالتی خواهد بود که به صورت انفرادی کار می کنند. از سوی دیگر، بنگاه ها و مراکز تحقیقاتی مرتبط به سطح جدید و بالاتری از توان نوآوری می رسند.

امر توسعه بنگاه های بخش خصوصی در قالب توسعه خوشه ای، به دلیل افزایش همکاری و انجام فعالیت های مشارکتی، دارای بازدهی بیشتری است. همچنین هزینه مداخله دولت در سطح تک تک واحد ها بسیار زیاد و راندمان آن بسیار پایین است. به علاوه در صورت موفقیت فرایند توسعه یک خوشه، این فرایند الگوی مناسبی برای تسری و تعمیم به سایر مناطق و خوشه ها خواهد بود.

وجه بارز موارد فوق الذکر، تمرکز بخش سیاستگذاری بر توانمند سازی به جای مداخله مستقیم و در نتیجه، پایایی و پایداری توسعه حاصل از این روش است. انتخاب صحیح خوشه ها، با توجه به حجم اثر گذاری آن ها بر اقتصاد منطقه ای و ملی، می تواند تأثیر قابل توجهی بر موفقیت سیاست گذاران در این عرصه داشته باشد.

وجود رقابت در یک منطقه خاص موجب ایجاد انگیزه هایی برای تقلید از یکدیگر و انتقال موفق ترین روش های توسعه و در نتیجه آن، فعالیت های نوآورانه ترقی می کند و در نهایت سبب می شود تا بنگاه هایی که از موفقیت بیشتری برخوردار بوده و یا دارای نقاط قوت بیشتری هستند، از قدرت انتخاب و حق گزینش بیشتری در خصوص همکاری با سایر بنگاه ها برخوردار شوند.

خوشه ها مزایای رقابتی و منافع اقتصادی را برای شرکت های درگیر ایجاد می کند و در بعضی از موارد شرکت های کوچک را قادر می سازد که بر شرایط نامناسب در ارتباط با مقیاس عملیاتی نسبتاً کم غلبه کنند.

خوشه های کسب و کار یکی از الگوهای موفق سازماندهی صنایع کوچک و متوسط هستند که کاستی های صنایع کوچک و متوسط را رفع می کنند و مزیت های مختلف صنایع کوچک، چون انعطاف پذیری و تنوع را تقویت می بخشند.

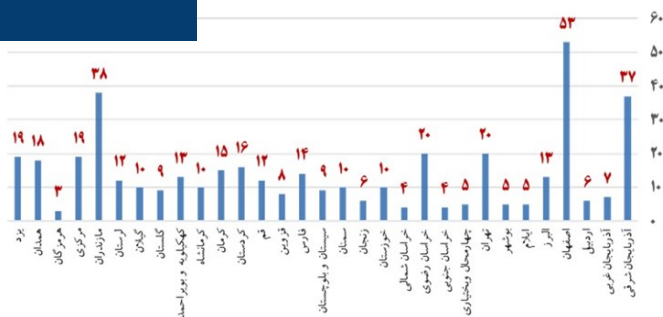
مایکل پورتر که یکی از سردمداران مفهوم خوشه صنعتی در جهان است خوشه را اینگونه تعریف می کند: «خوشه ها تمرکز جغرافیایی شرکت ها و نهادهایی با ارتباطات درونی در یک زمینه خاص هستند.» خوشه ها آرایشی از صنایع و سایر نهادهای مرتبط هستند که در رقابت وجود آن ها اهمیت دارد. برای مثال می توان تأمین کنندگان مواد اولیه و عوامل تخصصی از قبیل ماشین آلات، خدمات و تدارکات زیرساختی را نام برد. عناوین مختلفی چون خوشه های صنعتی، خوشه های صادرات گرا، خوشه های فناوری و دانش، خوشه های یادگیری و به کار گرفته شده است که از جمله همگی در اندازه بنگاه ها (عموماً بنگاه های کوچک و متوسط) همکاری، مشارکت و رقابت بنگاه ها، فضای جغرافیایی بنگاه ها، وابستگی تاریخی و مشترک بودن استراتژی ها بازاریابی و فروش و نیز مشترک بودن چالش ها مشترک می باشد.

یونیدو، سازمان توسعه صنعتی وابسته به سازمان ملل خوشه را اینگونه تعریف می کند: خوشه به تمرکز جغرافیایی بنگاه های کوچک و متوسط در یک صنعت خاص گفته می شود که با چالش ها و فرصت های مشابهی مواجه می باشند. این تمرکز منجر به ایجاد صرفه های اقتصادی (نظیر جریان خود جوش تأمین کنندگان مواد اولیه، ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز و در دسترس بودن نیروی کار متخصص) شکل گیری نهادهای ارائه دهنده خدمات فنی، مشاوره و امور مالی و همچنین توسعه محیطی پویا برای توسعه همکاری های بین بنگاهی و نهاد های دولتی و بخش خصوصی، جهت افزایش سطح تولید داخلی، نوآوری و یادگیری جمعی می شود.

رویکرد بنیادی در توسعه خوشه ها به عنوان یک سیستم اقتصادی - اجتماعی مبتنی بر دو پایه «توانمندسازی» و «پایداری» است. در توانمندسازی کوشش می شود قابلیت های خوشه مبتنی بر خوشه شکوفا گردد هنجارهای خود بنابرین زمینه ها بسترها و فرصت های لازم برای توانمند شدن فراهم می گردد. اما همه این موارد به گونه ای صورت می گیرد که در دراز مدت ذی نفعان خوشه بتوانند خود را رهبری و بدون نیاز به مداخله مستقیم خارجی، مدیریت نمایند. این امر مستلزم آموزش و مشارکت ذی نفعان در مراحل مختلف فرآیند توسعه خوشه، ممارست، سعی و خطای ذی نفعان خوشه است در این صورت می توان به «پایدار بودن فرآیندها و ساختارهای شکل گرفته در خوشه امیدوار بود.»

شکل گیری یک شبکه می تواند مقطعی بوده و سپس از بین برود. برای عضویت در یک شبکه، استقرار در محل جغرافیایی خاص ضروری نیست. تعداد زیادی شبکه می تواند ذیل یک خوشه نیز شکل بگیرد. به همین ترتیب، واحدهای زیرمجموعه یک خوشه می توانند به صورت شبکه ای با واحدهای خارج از خوشه در ارتباط باشند؛ در بسیاری از موارد، شبکه واحدها به اشتباه خوشه خوانده می شود.

تعداد خوشه های شناسایی شده

پراکندگی جغرافیایی خوشه‌های صنعتی شناسایی شده به تفکیک در سطح استان‌های مختلف (تعداد)

راهبرد پنجم: توسعه پیش‌نیازهای فرهنگی و دانشی مورد نیاز برای برنامه توسعه خوشه‌ها

وضعیت عملکرد کلی برنامه توسعه خوشه‌ای در کشور
به لحاظ اجرایی و مطابق با آیین‌نامه و دستورالعمل‌های توسعه خوشه‌های کسب‌وکار مصوب سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، برنامه توسعه خوشه‌ای مد نظر در ایران، در چارچوب سه محور اصلی شناسایی، تجمع‌ها و خوشه‌های کسب‌وکار، انجام مطالعات امکان‌سنجی توسعه خوشه برای خوشه‌های شناسایی‌شده و اجرای پروژه توسعه خوشه‌ای برای خوشه‌های دارای توجیه قرار می‌گیرد. در جدول زیر وضعیت برنامه توسعه خوشه‌های کسب‌وکار در این چارچوب و ذیل سه محور یاد شده تا سال ۱۳۹۹ نشان داده شده است.

مدل توسعه خوشه ای در کسب و کارهای خرمای کشور دستاوردهای شایان توجه ای در عرصه های اقتصادی و اجتماعی به ارمغان آورده است که در ادامه به آن ها اشاره خواهد شد (تا کنون در ۴ استان کرمان، بوشهر، خوزستان، هرمزگان و فارس پروژه های توسعه خوشه صنعتی خرما اجرا شده و در حال حاضر استان سیستان و بلوچستان در حال اجرای توسعه خوشه صنعتی خرمای سراوان می باشد).

- اشتغال زایی
- ایجاد شبکه های کسب و کار جدید
- افزایش فروش و صادرات
- تکمیل حلقه های مفقوده زنجیره ارزش
- ایجاد کنسرسیوم های صادراتی
- ایجاد برندهای مشترک
- ایجاد شبکه های مالی و پروژه های بهبود مشترک
- افزایش تعداد واحدهای صنعتی
- شکل گیری نهادهای ارائه دهنده خدمات به واحدهای صنعتی
- ارتقاء کیفیت محصولات و کاهش بهای تمام شده تولید محصولات
- عرضه مستمر کالا و کاهش رقابت های منفی
- افزایش سرمایه اجتماعی و بهبود ارتباطات در میان واحدهای صنعتی و ارگان های دولتی و نهادهای پشتیبان

مصاحبه با آقای سید احمد مبلغ، نخلدار دشتستان،

استان بوشهر، منطقه درودگاه

دورودگاه یعنی محلی بین دو رود دالکی و شاهپور که خاستگاه اصلی رقم کبکاب و از سکونت گاه اولیه هخامنشیان می باشد. کاخ بردک سیاه متعلق به این دوره و سنگ نبشته ها و نقش نخل دال بر جایگاه نخل می باشد. بدین لحاظ با قرار قبلی و همراه آقای سید جواد حسینی یکی از نخلداران دورودگاه و عضو کمیته باغبانی جهت گفتگو خدمت آقای سید احمد مبلغ در نخلستان ایشان رسیدیم. سفره پذیرایی میزبان خاص دشتستان با قهوه، چای، خرما و نخلستان و یک عالم صفا و مهربانی بود. گفتگوی سه ساعته ما بصورت خلاصه بشرح ذیل است:

ممکن است خودتان را معرفی نمایید؟

بنده سید احمد مبلغ متولد ۱۳۱۹ دورودگاه از خانواده ای روحانی می باشم. پدرم پس از مراجعت از حوزه نجف حدود سال ۱۳۱۶ با تاکید به این که باید کار کنیم، ادامه دهنده نخلداری پدر بزرگم گردید. دوران ابتدایی را تا سطح کلاس نهم در رشته کشاورزی در آببخش تحصیل کردم، بعلت نبود بقیه دوره تغییر رشته دادم و دیپلم دبیرستان را در برازجان اخذ نموده و سپس برای آموزگاری در زادگاه خود شروع به کار نمودم.

باتوجه به خاستگاه خانوادگی ضمن کار تعلیم به کشاورزی هم مشغول بودید؟

چون کار اصلی ما نخلداری بود، نقل قول می کردند که پدر بزرگم حتی برای تهیه ارقام جدید هسته های خرما را بصورت بذر در زمینی کاشته بود و طی آن ارقام جدیدی حاصل می نمود، و به توسعه نخیلات اهتمام داشتند. بنابراین ما نیز در این امر راغب و علاقمند بودیم، و به همین علت بعد از سی و یک سال آموزگاری این نخلستان فعلی را با حجم ۲۰۰۰ اصله غرس کردم.

اینجا چهره مصمم یک مرد دشتستانی علی رغم سن بالا و دست تنها را می بینم که مصمم تر هر روز نماز خود را در نخیلات بجا می آورد و در گرما ۵۰ درجه به نخلداری می پردازد.

آقای مبلغ روابط کار را به خاطر دارید و به چه صورت بود؟

معمولا اول هر سال کاری بعد از اتمام برداشت سال قبل، قراردادی بین نخلدار و کارگر نخل منعقد می شد و اجرت کار برحسب مقدار خرما بود، این مقدار برحسب واحد یک یا چند خرما حساب می شد. هر خرما معادل نیم بل بود و هر بل حدود ۸۵ کیلو وزن داشت.

وظایف کارگر باغ را بخاطر دارید؟

بله کارگر باغ وظایف زیر را بعهده می گرفت:

گرده افشانی، کنه کردن، بافتن چند زنبیل، بافتن بل و نیم بل، تهیه ترک، حصیر بسته، شرکت در جمع کل کارگران برای لایروبی و تعمیر بند جوی آب (کانال).

وضعیت آب و آبیاری چگونه بود؟

مقدار آب به حد کفایت بود، منطقه از دیر باز دارای کانالی بود به نام جوعام مهدی (جوی عمومهدی) که از ار از رودخانه توسط یک بند انحرافی از محلی بنام سرقنات تامین می کرد و همیشه بعد از اتمام سیلاب ها تمام اهالی توسط مالکین عمده در یک وقت معین جهت ترمیم بند حاضر می شدند. هر چند پارچه آبادی توسط یک عمده مالک یا خان اداره می شد و جمع این مالکین توسط میراب های خود نظارت بر سهمیه منطقه خود از آب داشتند

فرمودید آب زیاد بود.

بله آب به اندازه ای بود که میراب نظارت می کردند که زیاد از حد آب به نخلستان جاری نشود و مازاد آب را به کانالی موسوم به دروا هدایت می کردند. اسامی چند میراب دودروگاه بیاد دارم، کرم حیدری، ابراهیم کمالی و حسین اهرمی

آب شرب چطور تامین میکردید؟

چون آب شیرین در محل نبود از روستاهای همجوار مثل زیارت، کلل و چاهگنوکان (چاه حاج محسن) تهیه می کردیم.

جناب مبلغ صحبت خاصی درپایان دارید؟

وضعیت آب خیلی بحرانی شده سهمیه خودم از ۱۵ لیتر بر ثانیه به ۶ لیتر برثانیه رسانده اند و اداره مربوطه می گوید با روش نوین و قطره ای این مقدار تکافوی ۵۰۰ اصله نخل می باشد و بقیه ۱۵۰۰ اصله نخله دیگر را باید بکشی، اینجا بود که مبلغ مثل اینکه دستور قتل فرزندش را داده اند غمی سنگین در چهره پر صلابتش نقش بست و من چه داشتم بگویم جز بی خردی آن مأموری که همراه زحمات مبلغ ها را به سخره می گیرد. هوا به پنجاه درجه نزدیک شده بود و اصرا ر سید احمد برای نهار دشتستانی، لک ولی عذر ما را پذیرفت با قول برای وعده ای دیگر.

نحوه برداشت و زمان برداشت درچه تاریخی شروع میشد؟

معمولا از ۱۵ شهریور و این که در نخلستان محلی برای جمع آوری محصول برداشته شده در نظر گرفته می شود. کف آن جا را با حصیر های تهیه شده از برگ نخل فرش می شد. به این مکان خس گفته می شد، در نزدیکی خس گودالی حفر می شد که پر از آب می کردند برای رفع نیاز های غیر شرب و به آن به لو گفت می شد.

بسته بندی را چگونه انجام میدادید؟

کارگران و تمام کسانی که مایل به کار بودند و افرادی که متعلق به مناطقی که فاقد نخیلات بودند در خس حاضر می شدند و به سورت و بقولا پاک کردن خرما مشغول می شدند. خرما در ظروف بل و نیم بل بسته بندی می شد و کسانی که کار کرده بودند سهم دریافتی خود را نیز با زنبیل به منزل می بردند. کسانی که در خس بودند با برپا کردن کپر های ساخته شده از تنه و شاخ و برگ های نخل اقامتگاه موقت خود را بر پا می کردند که معروف به کپر خارکی بود و اشعاری معروف به این اصطلاح نیز سروده و خوانده می شد. لوکه نیز یک محل خواب بود که با همان قسمت های مختلف ساخته می شد که شکل تختخواب داشت و نسبت به زمین دارای ارتفاع بود.

وضعیت انبار کردن و نگهداری چگونه بود؟

صاحب خرما هرچه را که از خرما مانده بود به انبار خود که معمولا در منزل خود بخود منتقل می کرد. این انبار چومه نام داشت، اتاقی که درکف بوسیله گرز (شاخه نخل) و تک (حصیر بافته شده از برگ نخل) پوشیده می شد و بل های خرما بشکل ارتفاعی صفافی می شد، شیر خرما بر اساس فشار وارده جاری شده و در همان جا به گودالی که با چاری (سنگ آهک و گچ پخته نشده) اندود گردیده بود جمع می شد، حاصل دشو یا همان شیر سندی بود که بعد در حلب های فلزی بسته بندی می شد.

معرفی خرمای مجول

دکتر عزیز تراهی

عضو هیأت علمی پژوهشکده خرما و میوه های گرمسیری کشور

نخل خرما از جمله اولین درختانی است که توسط بشر کشت و کار شده است. سالیان طولانی نخل خرما جزو مهم ترین گیاهان مناطق خشک و بیابانی شمال آفریقا، خاورمیانه و جنوب آسیا بوده است و به نام "درخت زندگی" شهرت یافته است. این گیاه در مناطق دارای شرایط سخت و طاقت فرسا که سایر گیاهان قدرت دوام نداشته اند به خوبی توسعه یافته است. نخل خرما با تنوع بالایی از ارقام، یکی از محصولات استراتژیک و با ارزش و قابل اعتماد در مواجهه با شرایط متغیر و سخت اقلیمی و تولید تجاری در شرایط مذکور است که با فرهنگ کشاورزی مردمان مناطق جنوبی کشور عجین گشته است. در کشور بیش از ۴۰۰ رقم در مناطق مختلف با تنوع شدید آب و هوایی وجود دارد که خزانه غنی از صفات ژنتیکی برای انتخاب در شرایط خاص و ویژه را فراهم نموده است. ارقام خرما از لحاظ درصد رطوبت و بافت میوه در سه گروه نرم، نیمه خشک و خشک دسته بندی می شوند. از جمله مهم ترین ارقام برتر خرمای جهان می توان از مجول، دگلت نور، خلاص، عجوه، شی شی، صگعی، سکری و سلطان نام برد که برخی از آن ها در قالب واردات ارقام برتر تجاری جهان، وارد کشور شده و در مناطق مختلف مورد ارزیابی قرار گرفتند. در این میان رقم مجول از جمله ارقام برتر جهان، سازگاری نسبتاً مناسبی در برخی مناطق خرماخیز کشور نشان داده و مورد استقبال عموم واقع شده است. رقم مجول، از جمله مهم ترین ارقام تجاری جهان است که به دلیل داشتن میوه های بسیار درشت، خوش طعم و بازارپسند، مورد توجه قرار گرفته است. واردات ژرم پلاس این رقم و بررسی سازگاری و کشت آن طی چند سال اخیر در کشور نشان از سازگاری آن در مناطق مختلف دارد. بررسی های اولیه نشان می دهد که خرمای رقم مجول در مناطق عمده خرماخیز کشور از جمله خوزستان، بوشهر، بلوچستان، هرمزگان، کرمان و فارس سازگاری بالایی داشته و با توجه به

به دلیل ویژگی های مطلوب نظیر درشتی، نسبت گوشت به هسته بسیار بالا، طعم شیرین و کیفیت میوه از بازارپسندی و ارزش تجاری بسیار زیادی برخوردار است و به عنوان خرمای درجه یک با قیمت گزافی در بازارهای جهانی داد و ستد می شود. البته اندازه میوه این رقم، تابع عوامل مدیریتی و محیطی در طول دوره گردآفشانی تا رسیدگی است. علی رغم خصوصیات بارز کیفی، عملیات داشت خرمای مجول برای تولید موفقیت آمیز نیازمند مدیریت، مهارت ویژه و مستلزم صرف هزینه بالا است. بنابراین قیمت تمام شده محصول تولیدی از سایر ارقام بسیار بالاتر است و عرضه آن به بازار ویژه ای نیاز دارد، به همین دلیل تولید آن در مناطقی که نیروی کارگری ارزان تر و سهل الوصول تر است، توجیه بیشتری دارد.

نیازهای اکولوژیکی:

ارقام مختلف خرما برای تولید میوه تجاری و خوب نیازمند شرایط خاص اکولوژیکی و محدوده های ویژه دما و رطوبت هستند. مناطق مناسب کشت رقم مجول، مناطق شبه بیابانی و خشک با تابستان طولانی هستند و در مناطق مرطوب میوه مناسبی تولید نمی نماید. این رقم آب زیاد و آفتاب کاملی را در تابستان نیاز دارد، در مقابل باد، خشکی و شوری مقاوم بوده و می تواند دوره های نسبتاً طولانی بدون آبیاری زنده بماند، لیکن برای دستیابی به عملکرد و محصول بالا در طی هوای گرم تابستان نیاز به آبیاری منظم دارد.

تکثیر:

تکثیر مجول همانند سایر ارقام خرما به دو روش استفاده از پاجوش و نهال کشت بافتی صورت می گیرد. هر نخل مجول می تواند ۱۰-۱۵ اصله پاجوش تولید کند. بنا بر تحقیقات انجام شده، ضد عفونی از عملیات ضروری کاشت پاجوش رقم مجول، به ویژه برای

کمیت و کیفیت میوه تولیدی، تقاضا جهت توسعه سطح زیر کشت آن رو به افزایش است. نام اصلی رقم مجول در اصل "مجهول" یعنی نامشخص می باشد؛ چرا که در کشور مراکش نام خاصی به آن اطلاق نشده بود و به عنوان نامعلوم معروف بوده است. اما پس از ورود به سایر کشورها به تدریج در اقوال لاتین تحت عنوان مجول معرفی می گردد.

مشخصات ظاهری رقم مجول:

نخل مجول ظاهر بسیار عالی و زیبایی دارد و می توان از آن برای به وجود آوردن نقاط کانونی در فضای سبز و در کشت های با ارتفاع متناسب که زیبایی طبیعی چشمگیر و فوق العاده ای را خلق می کند استفاده کرد. سرعت رشد درخت بسیار زیاد ولی اندازه تاج آن متوسط است. تاج درخت کوچک، برگ ها کوتاه تا متوسط (۳-۵/۳ متر)، کمائی شکل و رو به پائین هستند. این رقم به ارتفاع حدود ۲۰ متر و بیشتر نیز می رسد هر چند اغلب میانگین ارتفاع درخت ۹-۵/۳ متر است. قطر تنه باریک تا متوسط است و به دلیل سرعت رشد زیاد، خطر سقوط تنه به ویژه در خاک های سبک و در سنین جوانی درخت که هنوز ریشه ها به طور کافی و عمیق توسعه نیافته اند، بسیار زیاد است و در این شرایط نیازمند خاک دهی پای تنه و حتی اهرم های نگه دارنده است. پوست میوه ضخامت متوسط دارد و نازک و حساس است. پوست به گوشت چسبیده اما در مرحله خرما این چسبندگی کاهش می یابد. ضخامت گوشت میوه در حدود ۷-۵ میلی متر است و بافتی سفت، ضخیم و گوشتی دارد و در اطراف بذر تقریباً فاقد فیبر است. رنگ گوشت میوه کهربایی مایل به قهوه ای است.

ویژگی های رقم:

رقم مجول از مهم ترین ارقام تجاری جهان است که

نخل ایران

پاجوش‌هایی با وزن کمتر از ۸-۵ کیلوگرم است. هر چند از نظر وزن مناسب پاجوش نیز مشخص شده که دامنه ۱۵-۱۱ کیلوگرم مناسب‌ترین وزن در گيرایی نهال‌های رقم مجول است.

گرده‌افشانی:

گرده‌افشانی از جمله مهم‌ترین و حساس‌ترین عملیات به زراعی خرما محسوب می‌شود که نقش بسیار مهمی در تولید و بهبود کمی و کیفی میوه دارد. خرماي رقم مجول نیز از این قاعده مستثنا نیست. لیکن به دلیل وجود پدیده زنی و متازنی در خرما که نشان‌دهنده تأثیر نوع دانه گرده مورد استفاده در گرده‌افشانی، بر صفات کمی و کیفی میوه (بذر و بخش خوراکی) است، انتخاب رقم نر مناسب برای تولید میوه با کیفیت از اهمیت به سزایی برخوردار است. خوشبختانه رقم مجول از جمله ارقام خرمايی است که حساسیت چندانی به نوع گرده نداشته و برای تولید محصول با کیفیت با اغلب گرده‌ها سازگاری خوبی نشان می‌دهد.

برداشت میوه و نگهداری پس از برداشت:

میوه‌های رقم مجول، برای رسیدن به ۵-۶ ماه زمان نیاز دارند و بسته به شرایط آب و هوایی منطقه، در ماه‌های شهریور و مهر برداشت می‌شوند. خارک مجول به دلیل وجود تانن و گسی ناشی از آن، قابل مصرف نیست و معمولاً آن را در مرحله رطب کامل یا خرما برداشت می‌کنند که از کیفیت و خوش‌خوراکی بالایی برخوردار باشد. خرماي مجول جزء آن دسته از ارقامی است که رسیدگی میوه آن بر روی خوشه به تدریج صورت می‌گیرد، میوه‌هایی که رسیدگی آن‌ها زودتر اتفاق می‌افتد درصد رطوبت بسیار بالایی دارند و بسیار حساس به ریزش هستند. از این رو تأخیر در شروع زمان برداشت، سبب می‌گردد تا میوه‌هایی که در ابتدای فصل به رطب تبدیل شده‌اند، به راحتی تحت تأثیر قارچ‌های ساپروفیت قرار گرفته و به اصطلاح ترش شده و با اندک جریان هوا یا حرکت خوشه، ریزش نموده و به خاک آلوده شوند و در نتیجه غیرقابل مصرف گردند. بنابراین توصیه بر این است که میوه‌ها به صورت متناوب و متوالی به فاصله‌های نزدیک پس از تشکیل حداکثر ۳۰ درصد رطب در هر خوشه برداشت و بلافاصله بر اساس رطوبت موجود به دو دسته رطب و خرما تقسیم شوند، رطب‌ها در سردخانه ۵+ درجه سانتی‌گراد و خرماها در دمای صفر درجه سانتی‌گراد نگهداری شوند. رطوبت مورد تأیید برای میوه مجول، ۱۶ تا ۱۹٪ است که جهت مصارف مختلف تازه خوری به کار می‌رود.

درجه‌بندی میوه در بازارهای جهانی:

در بازارهای جهانی درجه‌بندی میوه رقم مجول استانداردهای خاص خود را دارد که اغلب بر اساس وزن و کیفیت میوه انجام می‌شود:

عنوان تقسیم‌بندی	وزن میوه (گرم)	تعداد میوه در کیلوگرم
Super jumbo	بیش از ۲۳	کمتر از ۴۱
Jumbo	۲۳	۴۳
Large	۱۱۷ الی ۲۲	۵۸ تا ۴۵
Medium	۱۱۴ الی ۱۶	۷۱ تا ۶۲
Small	کمتر از ۱۳	بیش از ۷۶

تجارت جهانی:

خرمای مجول به دلیل کیفیت بالا و بازاریابی بسیار زیاد، سهم مهمی از بازار جهانی خرما را به خود اختصاص می‌دهد. به گفته کارشناسان بازار، سالانه حدود ۲۲ هزار تن مجول تولید می‌شود که از این مقدار، ۱۱۶۶۰ تن (معادل ۵۳ درصد) توسط ایالات متحده آمریکا (کالیفرنیا) و ۸۸۰۰ تن (معادل ۴۰ درصد) توسط فلسطین اشغالی تولید می‌شود، مابقی که در حدود ۱۵۴۰ تن (معادل ۷ درصد) است توسط سایر کشورها نظیر مصر، اردن، مکزیک و ... تولید می‌شود. برخی کشورهای دیگر نظیر نامیبیا نیز اخیراً تولید مجول را آغاز کرده‌اند. خرماي مجول و دگلت‌نور، ارقامی با ارزش بالا در بازارهای جهانی به‌ویژه بازار اتحادیه اروپا محسوب می‌شوند. بررسی بازارهای جهانی نشان می‌دهد که تقاضا نسبت به واردات ارقامی باکیفیت بالا نظیر مجول، رو به افزایش است. در حال حاضر آمریکا و فلسطین اشغالی با تولید ۹۳ درصد خرماي مجول جهان، بازار اروپا را درست گرفته‌اند. خرماي مجول به دلیل کیفیت بالا به‌صورت خرده‌فروشی و در بسته‌بندی‌های متنوع در بازارهای جهانی عرضه می‌شود. اولین نهال‌های کشت بافتی رقم مجول در سال ۱۳۶۵ از کشور انگلستان وارد ایران گردید. این نهال‌ها جهت انجام آزمایش‌های بررسی سازگاری در سه استان خوزستان، بوشهر و هرمزگان کشت گردید و سازگاری نسبتاً خوبی با شرایط اقلیمی این مناطق نشان داد. البته یکی از مشکلات این رقم در سنین جوانی خطر خم شدن گیاه است که احتمال افتادن تنه نیز وجود دارد. لذا خاک‌دهی و نصب قیم می‌تواند در سال‌های اولیه پس از کشت قابل توصیه باشد. در سال ۱۳۸۲ تعداد ۸۶۴۵ اصله نهال کشت بافتی مجول از کشور عربستان به ایران وارد شده و در مراکز و ایستگاه‌های تحقیقاتی مناسب و یا مزارع و نخلستان‌های افراد بومی مناطق خرماخیز شامل استان‌های خوزستان، فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان، بوشهر، هرمزگان، یزد، کرمانشاه، اصفهان، ایلام و جنوب استان کرمان توزیع و کشت گردیده است. در اغلب مناطق بررسی‌های اولیه رقم مجول، درختان این رقم به باردهی اقتصادی رسیده و بسته به شرایط آب و هوایی منطقه، کیفیت میوه‌ها متفاوت است. تحقیقات نشان داده که برداشت مرحله‌ای میوه رقم مجول در حفظ و بهبود کیفیت میوه نقش دارد در این عمل، به تدریج که میوه‌ها به مرحله اواخر رطب می‌رسند برداشت شده و پس از جداسازی به محیط خنک و خشک منتقل می‌شوند.

بر اساس مطالعات صورت گرفته توسط محققین پژوهشکده خرما و میوه‌های گرمسیری کشور، مناطق مناسب توصیه‌شده برای کشت رقم مجول (در سطح محدود) به شرح جدول زیر است:

استان	مناطق کشت
هرمزگان	حاجی آباد، شمال رودان، دامنه‌های بشاگرد، بستک، فین، سیاهو، جنوب و مرکز رودان، هشتبندی
کرمان	جیرفت، بم، کهنوج، شهداد
خوزستان	دزفول، شوش، شوشتر، گتوند، اندیمشک، شمال اهواز
بوشهر	دشتستان، تنگستان، جم، دشتی
فارس	چهرم، داراب، لارستان، لامرد، فیروزآباد، فراشبند، قیر و کارزین، گازرون

عکاس: عرفان سامان فر

بوم گردی

رضا قاسمی پور: مسئول کمیته بوم گردی و صنایع دستی انجمن خرمای استان بوشهر

در پاسخ به میل و اشتیاق رو به رشد سفر کردن و طبیعت گردی و در راستای حفظ محیط زیست و فرهنگ بومی پایداری زیست بوم و فرهنگ مناطق گردشگری مفهوم و اخلاقیاتی نو بنام بوم گردی یا اکوتوریسم ظهور کرده است. اکوتوریسم بیش از هر چیز یک نوع نگرش خاص آینده نگرانه و اخلاقی فرهنگی انسانی به مقوله گردشگری است.

یکی از مهم ترین نتایج این نگرش به گردشگری و طبیعت گردی، ایجاد اشتغال پایدار برای ساکنین بومی منطقه و کسب درآمد برای آنان است؛ که از این طریق ساکنین بومی منطقه ترغیب به حفظ محیط زیست، آداب و رسوم و آنچه برای گردشگران جذاب است می شوند. به این ترتیب بوم گردی و اکوتوریسم می تواند در حفظ و پاسداری محیط زیست طبیعی انسانی و همچنین توسعه پایدار تاثیرگذار باشد. با توجه به تعاریف فوق، توسعه صنعت گردشگری و به ویژه بوم گردی نخلستان می تونه نقش ویژه ای در شکوفا شدن ظرفیت های نهفته نخلستان داشته باشد. بر این اساس با تهیه تقویم نخلستان می توان جشنواره مختلف را در فصول مختلف در مناطق نخلستان و خرماخیز را برگزار نمود تا ضمن جذب گردشگر و معرفی فرهنگ و طبیعت هر منطقه به ایجاد اشتغال پایدار و شکوفایی ظرفیت های مختلف خوراک نان هنر فرهنگ محیط زیست صنایع دستی کمک کرد.

در قالب جشنواره های فصلی نخلستان گردشگران با تمام مراحل تولید خرما از گرده افشانی تا آرایش کردن و برداشت خارک و رطب و خرما و بسته بندی و رسم و رسوم بومی نخلستان آشنا می شوند و حتی در کارها با باغداران بصورت داوطلبانه مشارکت می کنند همچنین گردشگران با انواع نان و خوراک خرمایی و صنایع دستی آشنا می شوند و با کمک مردم بومی می توانند نحوه تولید آنها را نیز در قالب گردشگری تجربه گرا فرا گیرند.

توسعه صنعت گردشگری و بوم گردی نخلستان می تواند ضمن ایجاد اشتغال پایدار به ترویج فرهنگ مصرف خرما و افزایش سرانه مصرف خرما در سطح کشور شود که به پایداری بازار خرما می انجامد. صنعت گردشگری با توجه به ایجاد ارتباط و تعامل سازنده بین گردشگران و جوامع محلی، می تواند جریانی شود که خلاء بین تولید کننده و مصرف کننده را تا حدود زیادی پر کرده و با حذف سیستم دلالی و واسطه گری به تامین منافع تولید کننده و مصرف کننده با بهبود کیفیت و قیمت کمک کند.

خرما یک میوه یا یک مواد اولیه

علی محمد صمیمی

عضو هیات مدیره انجمن خرمای بوشهر و انجمن ملی خرمای ایران

در کشورهای آفریقایی با توجه به کمبود غذا سعی شده است از آن چیزی که ما آن را ضایعات محصولات کشاورزی می‌نامیم، تولیدات متنوع ایجاد نمایند. بنابراین از این منظر اگر به درستی به نخل نگاه کنیم و بطور اساسی این گیاه دو پایه را که شباهت های بسیاری با بشر دارد مطالعه نماییم، خیلی از معضلات شغلی، غذایی، اقتصادی و محیط زیستی را می‌توان رفع کرد. با توجه به اینکه در سال های اخیر در این زمینه کوشش هایی شده است ولی متأسفانه به شکل جامع و اساسی نبوده است.

اکثر اوقات مسئولین در موقعیت هایی اشاره ای می‌کنند و چون بشکل کاریکاتوری انجام می‌شود، گاهی یا ایده مثله شده و یا کلاً نابود می‌گردد. خرما نه تنها بعنوان میوه بلکه بعنوان یک غذای کامل و مواد متشکل آن می‌تواند پایه مواد اولیه ای در اشکال مختلف و در صنایع غذایی، دارویی، بهداشتی و صنایع دستی باشد.

حوزه وسیع این توانمندی خرما به شکل میوه و نخل بعنوان یک درخت زندگی، اثر بخشی خود را در مناطق خرما خیز به روشنی می‌توان مشاهده نمود.

انجمن های استانی موجود که بازوان پرتوان انجمن ملی می‌باشند خواهند توانست حول یک پلتفرم و برنامه مشترک راهبردی که توسط انجمن ملی نظارت می‌شود، این پروژه بزرگ را تبدیل به موتور پیشران صنعت خرما نماید.

تکیه اصلی بر صادرات تازه خوری که سالیان سال انجام می‌گیرد، با توجه به شرایط کشور و روابط بین المللی روز، بازارهای سنتی خرمای ایران را مورد تهاجم قرار داده است.

بنابراین با توجه به تکنولوژی روز و دستاوردهای پیشینیان در استحصال مشتقات خرما و تبدیل آن بصورت یک ماده اولیه طبیعی باید این دریچه را بیشتر باز نمود و افق های وسیع تری را برای خرما رقم زد.

بنابراین انجمن ملی خرمای ایران بهتر است که کمیته ای علمی و کاربردی که بتواند مصارف معطل مانده خرما را به بهترین وجه صنعتی و تجارتي نماید را تشکیل داده، تا هم حجم قابل توجه ای از محصول که از آب کمیاب بهره گرفته از نابودی نجات داده و آن را به ماده ای اقتصادی تبدیل نماید. خام فروشی به شکل فعلی و عدم بهره گیری موارد گفته شده ویژه گی های خرما جز زیان انباشته نخواهد بود. اما با رویکرد اینکه خرما یک ماده اولیه مفید است می‌تواند انگیزه فعالین این حوزه را که در حال کاهش است جان تازه ای بدهد.

عکاس: عرفان سامان فر

روز جهانی ایمنی غذا با شعار «غذای ایمن، داشتن فردایی سالم»

مهتاب جهانگیری

بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس سازمان غذا و دارو، دکتر منان حاجی محمودی معاون غذا و دارو دانشگاه، مدیران کل سازمان غذا و دارو و مدیران ارشد و مسئولین فنی صنایع غذایی برگزار کرد. همچنین این همایش به منظور رعایت الزامات مصوب ستاد ملی کرونا، برای مقامات و مدیران ارشد بطور حضوری و برای متخصصین بطور مجازی برگزار شد و در قسمت مجازی بیش از ۵۰۰۰ نفر آنلاین حضور داشتند. در این همایش به نقش مهم سامانه TTAC جهت ردیابی و رهگیری و برچسب اصالت محصولات دارویی و آرایش و بهداشتی اشاره شد. اهداف این سامانه: نظارت بر زنجیره تامین، توزیع، عرضه محصولات سلامت محور (دارو و فراورده های طبیعی گیاهی و سنتی، غذا، آرایشی و بهداشتی و تجهیزات و ملزومات پزشکی) در سطح کشور ایجاد نظام رهگیری و ردیابی محصولات سلامت محور در طول زنجیره ایجاد نظام پایش و کنترل کیفی و کمی محصولات سلامت محور براساس آمایش سرزمین در کلیه سطوح ایجاد سیستم واکنش سریع و فراخوان محصولات نامنطبق در سراسر کشور در کلیه سطوح است.

همچنین حمایت از فروش و عرضه و رصد کالاهای دارویی و بهداشتی در فضای مجازی مورد توجه قرار گرفت، بشرط اینکه تحت ضوابط و کنترل وزارت بهداشت باشند. منظور از فضای مجازی و رصد آن سایت ها نیستند چرا که سایت ها توسط سامانه رصد پیگیری می شوند بلکه اینستاگرام و تلگرام هستند و از آنجائیکه سرور این دو سوشیال مدیا در کشور نیست برخورد و پیگیری آن ها سخت است.

هر ساله در دنیا روز جهانی ایمنی غذا (WFS)، با هدف شناسایی، جلوگیری و مدیریت خطرات ناشی از غذا، کمک به امنیت غذایی، سلامت انسان، رونق اقتصادی، کشاورزی، دسترسی به بازار، گردشگری و توسعه پایدار، در ۷ ژوئن گرامی داشته می شود. بیماری های منتقله از غذا، افراد در همه سنین، به ویژه کودکان و افرادی که در کشورهای کم درآمد زندگی می کنند، را تحت تأثیر قرار می دهد. سازمان بهداشت جهانی و سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو)، به طور مشترک با همکاری کشورهای عضو و سایر سازمان های مربوطه رعایت روز جهانی ایمنی غذا را توصیه می کنند.

ایمنی غذا، مسئولیت مشترک بین دولت ها، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان است. همه این افراد، از مزرعه تا سفره، برای حصول اطمینان از سلامت غذایی که مصرف می کنیم، نقش دارند. از طریق روز جهانی ایمنی غذا، WHO تلاش می کند تا ایمنی مواد غذایی را در دستور کار عمومی قرار دهد و از میزان بیماری های منتقله از طریق غذا در سطح جهان بکاهد. در حال حاضر، با توجه به شیوع و گسترش بیماری کرونا در جهان و ایجاد پاندمی مرگبار ناشی از آن، که شک و تردید های بسیاری در خصوص انتقال این بیماری نو ظهور از غذای مصرفی وجود دارد، می توان به اهمیت مضاعف این مقوله در دنیای امروز پی برد. به همین منظور دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری سازمان غذا و دارو، همایشی در ۱۹ خرداد ۱۴۰۰ به مناسبت روز جهانی ایمنی غذا با شعار «ایمنی غذا، مسئولیت پذیری اجتماعی» و «غذای ایمن، داشتن فردایی سالم» با حضور دکتر سعید نمکی وزیر

همچنین قاچاق این کالاها به کشور مانند دادن مجوز به کالاهای تقلبی است و چون مجوز وزارت بهداشت نیز ندارند وزارت بهداشت مسئولیت سلامتی این کالاها را نمی‌تواند بپذیرد. دکتر هندیانی، معاون پیشگیری مبارزه با قاچاق کالا و ارز به استفاده از سامانه TTAC توصیه نمودند و از تشکل‌ها و بخش‌های خصوصی خواستند به اشاعه این سامانه کمک کنند. دکتر افشین استوار مدیر کل دفتر مدیریت بیماری‌های غیر واگیر وزارت بهداشت خاطر نشان نمودند عوامل خطر تغذیه‌ای چه بر بیماری‌های واگیر و چه غیر واگیر در کشورمان نسبت به سایر کشورها و نسبت به متوسط جهانی بیشتر است. این عوامل با اختلاف نسبت به عوامل دیگر مهمترین عوامل محسوب می‌شوند. در دوران پاندمی کرونا بیش از سی درصد مرگ و میر ناشی از کرونا بعلت وجود بیماری‌های غیر واگیر بوده است و لذا توجه به این جنبه اهمیت پیدا می‌کند. از جمله عوامل خطر بیماری‌های غیر واگیر عوامل تغذیه‌ای می‌باشند که شامل مصرف قند و شکر و نمک و اسیدهای چرب ترانس هستند.

همچنین فرهنگ سازی و آموزش در مورد کاهش مصرف قند و شکر و جایگزینی آن با محصولات غذایی مانند خرما که بوفور و با قیمت منصفانه در کشورمان یافت می‌شود و کاهش مصرف نمک در محصولات غذایی که در واحد‌های تولیدی و چه در خانه‌ها و همچنین در نان‌انواعی‌ها تهیه می‌شود و کاهش مصرف اسیدهای چرب ترانس مورد توجه قرار گیرد.

در پایان با توجه به شعار امسال روز ایمنی غذا ، غذای ایمن، داشتن فردایی سالم تأکید می‌کند که تولید و مصرف غذای بی‌خطر، فوایدی مهم در زمان کوتاه و نیز اثرات بلند مدت برای مردم، کره زمین و اقتصاد جهانی دارد. شناخت ارتباطات نظامند بین سلامت مردم، حیوانات، گیاهان، محیط زیست و اقتصاد به جوامع در تأمین نیازهای آینده کمک می‌کند.

World Food Safety Day

تجربیات یک تازه کار

نگار کربلایی

شور و شوق و فوریت خبری نبود. زمان زیادی طول کشید تا من صورت جلسه را توانستم بگیرم. نوبت پیگیری مسائل مربوطه رسید اما دریغ از یک ذره جدیت، قبول مسئولیت و عزم به حل مسئله، حالا من مانده بودم و یک صورت مسئله ی بدون جواب که موضوع چیست و اشکال کار در چیست؟ بخش خصوصی ما عادت به مطالبه گری ندارد یا بخش دولتی ما عادت به بوراگرایی کرده؟ یا شاید هر دو، یعنی چون با عدم مطالبه گری بخش خصوصی، بخش دولتی ضعیف و نا کار آمد شده و عادت به سمبل کردن کارها کرده است. در هر صورت اشکال هر چه باشد هم بخش خصوصی ما و هم بخش دولتی بنظر من تازه کار، نیاز به تغییر نگرش و خانه تکانی دارد. البته این چیزی که گفتم نظر من است و دوست دارم نظرات کارشناسی شما عزیزان را بدانم در این مورد اما فراموش نکنیم مطالبه گری ما همین تمرین ساده با بیان نظرات شما شروع می شود و شاید به سمت و سوی اصلاح جامعه پیش برود منتظر نقطه نظرات شما در این مورد هستم ...

ایمیل: negar.naid@gmail.com

اول از هر چیز روشن کنم که من یک تازه کار هستم و قصد دارم از این به بعد تجربیات خودم را در قالب یک سری مقالات هر سری در نشریه منتشر کنم چون تفکراتی که من از محیط اجتماع و کسب و کار و روال اداری امور داشته ام با تجربیاتی که بدست می آورم متفاوت است و همین تفاوت در تفکرات من دانشجو با واقعیت جامعه، زمینه ساز چالش های زیادی برایم بوده است. پس از این به بعد هر دفعه موضوعات پیش آمده بین انتظار یک جوان ایرانی که می تواند انتظار خیلی از جوانان دیگر باشد را بیان می کنم و راه حل هایی را که به ذهنم می رسد را با شما به اشتراک می گذارم و از شما خواننده محترم و متخصص توقع دارم نظرات و بازخورد های خود را از طریق ایمیل برای من ارسال نمایید تا در ستونی بنام "جواب به سؤالات یک تازه کار" منتشر نمایم. پیش تر از همیاری شما برای یک هم اندیشی سازنده بسیار متشکرم.

اما موضوع این شماره، اولین تجربه کاری من بعد از حدود یک ماه کار در انجمن بود. داستان از اینجا شروع شد که با جلسه ای مهم با موضوع ارائه راه حل یک مشکل و راهکار های موجود بود مواجه شدیم. نامه از یکی از ارگان های تصمیم گیری بصورت فوری فکس گردیده بود، آن را بلافاصله به اطلاع یکی از مدیرانم رساندم و وقتی ایشان علاقه مندی مرا به این موضوع و حضور در آن مرکز دیدند از من خواستند که در جلسه حضور داشته باشیم. جالب است که بدانید شب قبل از جلسه برای اینکه اولین تجربه ی حضورم در یک جلسه مهم بود بسیار استرس داشتم، استرس از بابت خوشحالی در جلسات مهم کشوری و تصمیم گیری. روز بعد زود تر از خواب بیدار شدم و خود را به محل مقرر رساندم کمی بعد مدیرم به من ملحق شدند و با هم به جلسه رفتیم. همه چیز برام تازگی داشت و جذاب بود. طراح با اعلام موضوع، جلسه را آغاز کرد و سپس هر یک از شرکت کنندگان دیدگاه های خود را مطرح کردند. ناگهان احساس کردم نظرات اعلام شده از جنس درد و دل های من و خیلی از افراد جامعه است. پیشنهادهایی که ارائه شده بود همگی بنظرم بسیار خوب بودند و با خود فکر کردم که چه راحت راه حل ها یافته شدند و از فردای آن روز آن مسئله می تواند تقریباً حل شده باشد. بالاخره جلسه با توافق بر فوریت پیگیری مسئله پایان یافت. همکارم بعد از جلسه به من گفتند این موضوع را از فردا پیگیری و صورت جلسه را جهت اقدام از سازمان مربوطه درخواست کنم و منم خوشحال از کار مفید آن روز به دفتر برگشتم و از فردای آن روز پیگیر مسئله بودم اما دیدم دیگر از آن

ابوزیدآباد، کویر اسرار آمیز منطقه مرکزی

بیدگل در شمالی ترین نقطه استان اصفهان، در فاصله شش کیلومتری شهرستان کاشان و ۲۱۵ کیلومتری مرکز استان اصفهان قرار دارد.

زیباترین و بکرترین منطقه ابوزیدآباد مکانی است بنام چاه عروس که از فاصله ۱۰ کیلومتری تا ۴۵ کیلومتری ابوزیدآباد را در قسمت شمال در برگرفته و مجموع تپه های شنی بسیار زیبا حتی تا ارتفاع ۱۰۰ متر آراسته شده است و به گفته صاحب نظران یکی از زیباترین و بکرترین مناطق کویری کشور محسوب می شود. ارتفاع آب از سطح زمین در این منطقه به کمتر از نیم متر می رسد که به راحتی می توان با کندن گودالی با دست به آب شیرین و گوارا دسترسی پیدا کرد. در حاشیه این منطقه نخلستان خرمایی را می بینیم که تعدادی کشاورز سخت کوش به پرورش خرما می مشغول شده اند.

اهالی منطقه می گویند علت نامگذاری این منطقه این است که در قدیم یک ایل بختیاری از این دیار در حال کوچ بوده که عروس زیبای این ایل به نکاح داماد ایل دیگر درمی آید و داماد ایل سوم که خواهان وصلت با عروس بوده به قصد درگیری با ایل دوم درآمده که بالاخره شرط می گذارند تا توسط دو داماد چاه آبی در مکان کویر حفر شود هر کدام دارای آب شیرین بودند عروس به عقد آن داماد درآید که پس از حفر چاه داماد دوم به آب شیرین دست می یابد و مراسم عروسی و بزم در کویر برپا می شود و بدین سان این منطقه بنام چاه عروس شهرت یافته است.

بسیاری از مردم دنیا شیفته منظره های بکر کویر هستند و در سال های اخیر بیابان گردی و کویر نوردی به یکی از ظرفیت های ممتاز گردشگری در ایران چهار فصل تبدیل شده است و علاقه مندان داخلی و بین المللی فراوانی را به سمت خود کشیده است. یکی از این مکان ها کویر ابوزید آباد از توابع شهرستان آران و بیدگل در شمالی ترین نقطه استان اصفهان است که به گفته کویرنوردان ویژگی های اسرار آمیزی در مقایسه با سایر کویرهای ایران دارد.

کویر ابوزیدآباد را می توان از آن جا اسرار آمیز برشمرد که در دل این کویر ناگهان به کوهستانی بر می خوریم که منطقه ای بکر با حیات وحش و گونه های گیاهی منحصر به فرد است؛ در آن منطقه ای وجود دارد که عمق آب به سطح زمین کمتر از نیم متر است، آن هم آبی شیرین و گوارا که نخلستانی را نیز در خود جای داده است. بیابان ها و کویرهای ایران، از مهم ترین منابع موجود در حوزه صنعت گردشگری است که با کمترین هزینه و سرمایه گذاری، از قابلیت بهره برداری بسیار زیادی برای بخش های تورگردانی کشور برخوردار است.

تنوع منحصر به فرد کویر ابوزیدآباد، ساختار پوشش گیاهی، چشم اندازها و همچنین اثرات کم نظیر فرسایش بادی و آبی در آن یکی از بهترین فرصت های طبیعی و توریستی برای این منطقه پدید آورده است. در کنار پوشش گیاهی جذاب، حیات ویژه جانوری با توجه به تنوع آب و هوایی آن، گونه های مختلفی از پستانداران، پرندگان و خزندگان خاص این سرزمین که در خود جای داده است می تواند به عنوان یکی از هیجان انگیزترین و رویایی ترین اماکن دیدنی برای طبیعت گردان به شمار آید.

شهر ابوزیدآباد یکی از شهرهای توابع شهرستان آران و بیدگل است که در ۳۰ کیلومتری شمال شرق این شهرستان واقع شده است. مرکز شهرستان آران و

کشاورزی ارگانیک راهی بسوی کشاورزی پایدار

مهم ترین اهداف سیستم کشاورزی ارگانیک را می توان به صورت زیر بیان کرد:

- تولید غذای با کیفیت و کمیت کافی
- حفظ و افزایش حاصل خیزی خاک در دراز مدت
- ایجاد توازن هماهنگ بین تولید محصولات کشاورزی و دامی
- کاهش انواع آلودگی ها

مصرف بی رویه مواد شیمیایی در کشاورزی سبب بروز مشکلات زیست محیطی گوناگونی شده است و همین باعث شده در نیم قرن گذشته بسیاری از گونه های جانوری به خاطر توسعه طلبی بشر نابود شوند که در ایران شناخته شده ترین موجودات زنده ببر مازندران است. در واقع آنچه در ۵۰ سال گذشته رخ داده، کره زمین را وارد دوره ای کرده که دانشمندان به عنوان دوره ششم انقراض بزرگ نام می برند.

هر فرد به عنوان یک مصرف کننده می تواند با حمایت از کشاورزان و فروشندگان محلی، انتخاب غذاهای سالم و رژیم های غذایی پایدار، مبارزه با اسراف و دور ریختن مواد غذایی، انتشار ایده هایی که به توسعه پایدار کمک می کند و فعالیت های ساده دیگری که می تواند بخشی از زندگی روزانه اش گردد، به این سیستم پایدار کمک کند.

کشاورزی ارگانیک یکی از شاخه های کشاورزی پایدار (sustainable

agriculture) است که بیشتر بر ابعاد اکولوژیکی کشاورزی پایدار تاکید می-

کند. حاصلخیزی خاک و تنوع زیستی و پایداری، اجزاء کلیدی نظام های کشاورزی ارگانیک محسوب می شوند. در این سیستم کشاورزی سعی بر این است تا از نهاده

هایی که منشاء شیمیایی دارند، استفاده نشود. سیستم های کشاورزی ارگانیک بر پایه مدیریت اکوسیستم استوار است و به نهاده های خارج از مزرعه وابسته نیست.

در این نوع از کشاورزی از نهاده های سنتز شده مانند کودهای شیمیایی، آفت کش ها، داروهای دام پزشکی، گیاهان اصلاح شده ژنتیکی و به نژادی و مواد

افزودنی و از تابش اشعه ها استفاده نمی شود. کشاورزی ارگانیک مدیریت تولید مناسب است که باعث تقویت و توسعه سلامت اکوسیستم های زیستی، چرخه های

زیستی و فعالیت بیولوژیکی خاک می شود. در کشاورزی ارگانیک چون مطابق اکوسیستم رفتار می شود اثر مخربی برای محیط زیست ندارد؛ چراکه کمترین

عملیات تهیه زمین (کمترین شخم) صورت می گیرد. کشاورزی ارگانیک از جایگاه ویژه ای در مسیر دستیابی به توسعه پایدار کشاورزی برخوردار است و می توان ابعاد

پایداری توسعه را در کشاورزی ارگانیک جستجو کرد. به طوری که امروزه رویکرد جهانی به سمت کشاورزی ارگانیک است و به عنوان یکی از مناسب ترین نظام های

تولیدی جایگزینی نظام های کشاورزی رایج مورد توجه دولتمندان و سیاست گذاران در سطح جهان قرار گرفته و تحقیقات وسیعی در زمینه ابعاد مختلف آن، به

طور فزاینده ای رو به گسترش است.

رنگ کردن برگ نخل (پیش)

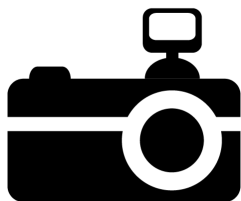
راحیل کیانی

نظر می‌رسند. برگ نخل‌های دیگری هستند که رنگ سفیدی کمتری نسبت به برگ‌های سفید دارند. برای رنگ آمیزی این نوع برگ‌های نخل، زمان بیشتری باید در نظر بگیریم. وقتی برگ‌های نخل، رنگ مورد نظر را به خود گرفت آن‌ها را از آب رنگی در حال جوش در می‌آوریم و بر روی سفره‌ای نسبتاً بزرگ به صورت تک به تک پهن می‌کنیم تا در هوای آزاد خشک شود.

(پیش) ابتدا مقداری آب در قابلمه‌ای ریخته و بر روی اجاق می‌گذاریم تا آب به درجه جوش برسد. در این هنگام مقداری پشم با توجه به مقدار آب و برگ‌های نخل خشک شده به آب اضافه می‌کنیم، سپس برگ‌های نخل خشک شده را به آب رنگی آماده شده اضافه می‌کنیم. البته باید برگ‌های نخل کاملاً زیر آب رنگی قرار بگیرند. همزمان که آب رنگی می‌جوشد برگ نخل، رنگ مد نظر را به خود می‌گیرد. نباید فراموش کنیم برگ‌های نخلی که سفید هستند رنگ پشم را بهتر به خود می‌گیرند و زیباتر به

برای رنگ کردن برگ نخل از ماده‌ای به نام پشم استفاده می‌کنند. پشم ماده‌ای طبیعی هست که هیچ گونه ضرر و آسیبی ندارد. پشم در چهار رنگ سبز، قرمز، آبی و نارنجی در بازار موجود است. اخیراً رنگ خورشیدی هم در طراحی رنگ استفاده می‌شود. بقیه رنگ‌ها را اکثر بافنده‌ها با توجه به سلیقه خود به صورت ترکیبی از همین رنگ‌های اصلی تهیه می‌کنند. رنگ‌های ترکیبی هم زمان و هم حوصله زیاد می‌طلبد و این کار باید با مهارت و تجربه خاص در همین زمینه انجام بشود. برای رنگ کردن برگ نخل

اطلاعیه مهم

مسابقه عکاسی انجمن ملی خرمای ایران

دومین دوره مسابقه عکاسی انجمن ملی خرمای ایران

شرایط شرکت در مسابقه:

مهلت شرکت در رقابت: ۱۴۰۰/۰۵/۲۰

عکس های ارسالی باید رنگی، با حجم حداقل ۳ و حداکثر ۱۰ مگابایت با دقت ۳۰۰dpi باشند و فایل ها بنام خود عکاس نامگذاری شوند.

هر عکاس میبایست مشخصات تماس خود را به همراه عکس ها به آدرس ایمیل های زیر ارسال نمایند.

info@naid.ir

Negar.naid@gmail.com

جوایز: (تمامی عکس های منتخبین با نام خود عکاس در نشریه انجمن و همچنین وب سایت و صفحات مجازی انجمن منتشر خواهد گردید).

نفر اول سی میلیون ریال بعلاوه یکسال عضویت در انجمن ملی خرمای ایران

نفر دوم بیست میلیون ریال

نفر سوم ده میلیون ریال

انجمن ملی خرمای ایران مالکیت معنوی فایل های دریافتی را دارا بوده و با ذکر نام عکاس اجازه انتشار خواهد داشت.

• موضوعات عکاسی

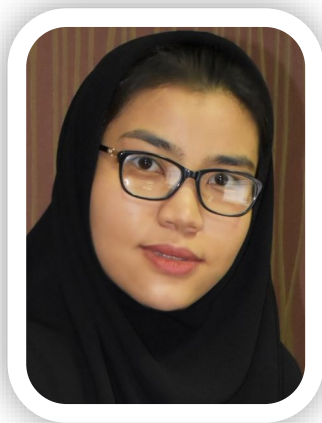
• گرده افشانی

• خوشه بندی

• روش های مبارزه با آفات

• هرس کردن

• بوم گردی

طرز تهیه رنگینک

گرد آورنده: زهرا علیدادی

مواد لازم برای تهیه رنگینک

- ۲ پیمانه آرد
- ۲۰۰ الی ۲۵۰ گرم کره
- ۱ قاشق مربا خوری پودر دارچین
- ۱/۲ قاشق چایخوری پودر هل
- خرما به مقدار لازم (با توجه به اندازه ظرف)
- گردو به مقدار لازم
- پودر نارگیل یا پسته برای تزئین

طرز تهیه:

ابتدا کره را داخل ماهیتابه می‌اندازیم و اجازه می‌دهیم تا با حرارت ملایم آب شود. مقدار کره بستگی به سلیقه خودتان دارد اگر دوست دارید رنگینک تان کم چرب تر باشد ۲۰۰ گرم و در غیر اینصورت ۲۵۰ گرم کره استفاده کنید. آرد را بهتره است الک کرده باشیم و آن را به کره اضافه کرده و با حرارت ملایم تفت میدیم تا خامیش از بین برود و سرخ شود سپس خرما ها را پوست می‌کنیم و مقدار خرما بستگی به اندازه ظرفمان دارد و باید قدری باشد که سطح ظرف کاملا با خرما پوشانده شود. حال که آرد هم سرخ شده و رنگ آن تیره شده است شعله را خاموش می‌کنیم و حدود دو سه دقیقه به مخلوط آرد اجازه می‌دهیم تا از حرارت زیادش بیوفتد و بعد دارچین

و هل را اضافه کرده و مواد را خوب با هم مخلوط می‌کنیم. حال مقداری از مخلوطمان را داخل ظرف سرو می‌ریزیم. سپس روی مخلوط را کاملا با خرما پر می‌کنیم. در نهایت باز هم از مخلوط آرد روی خرماها می‌ریزم تا روی خرماها کاملا پوشیده شود. حال باید رنگینک را داخل یخچال بذاریم تا خودش را بگیرد و در آخر از یخچال بیرون آورده و با پودر نارگیل یا پسته تزئینش می‌کنیم.

علاقه مندانی که تمایل به انتشار یادداشت
و یا مقاله تخصصی در حوزه کسب و کار
خرما را جهت نشریه ” نخل ایران “ دارند
لطفاً، فایل مقاله را به همراه اطلاعات نویسنده
تا تاریخ بیستم مرداد ماه به آدرس ایمیل انجمن
ارسال فرمایند.

info@naid.ir

هیات تحریریه انجمن ملی خرمای ایران

@naid.ir

ما را در اینستاگرام دنبال نمایید